

Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi*

Developing the Attitude towards Learning Foreign Languages Scale for Students Studying at the Schools of Foreign Languages

Celal Turgut KOÇ¹, Ahmet Erdost YASTIBAŞ²

¹Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Arap Dili Eğitimi. ctkoc@gazi.edu.tr

²Gazi Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu. ahmetyastibas@gazi.edu.tr

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/ Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 25.10.2021

Yayına Kabul Tarihi: 06.11.2021

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek için bir ölçek geliştirmektir. Alan yazın taraması sonucunda 56 maddelik bir taslak ölçek hazırlanmış ve taslak ölçek Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda 2020-2021 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde eğitim gören 350 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçeğe uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi sonuçlarına göre, ölçek 34 maddeden ve beş altı boyuttan oluşmaktadır. Elde edilen ölçek toplam varyansın %59.099'unu açıklamaktadır. Ölçeğin geneli, 1. faktör, 2. faktör, 3. faktör, 4. faktör ve 5. faktörün Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları sırasıyla 0.934, 0.883, 0.867, 0.889, 0.804 ve 0.749'dur. Yapılan analiz sonuçlarına göre geliştirilen "Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği," yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını ölçmede kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçektir.

Anahtar Sözcükler: Yabancı diller yüksek okulları, Yabancı dil öğrenmeye yönelik tutum, Yabancı dil öğrenen öğrenciler, Tutum ölçeği

***Alıntı:** Koç, C.T. ve Yastıbaş, A.E. (2022). Yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrenciler için yabancı dil öğrenmeye yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(1), 873-896.

ABSTRACT

The aim of the present study was to develop a scale which can measure the attitudes of the the students studying in school of foreign languages toward learning foreign languages. A 56-item draft scale was developed as a result of the literature review, and the draft scale was administered to 350 students who studied in the School of Foreign Languages of Gazi University in the spring term of 2020-2021 education year. According to the results of the Exploratory Factor Analysis, the scale is composed of 34 items and five sub-scales. The developed scale explains the 59.099% of the total variance. The Cronbach's Alpha coefficients of the whole scale, the first sub-scale, the second sub-scale, the third sub-scale, the fourth sub-scale and the fifth sub-scale are 0.934, 0.883, 0.867, 0.889, 0.804, and 0.749 in order. According to the analysis results, the developed scale "the Attitude Scale for the Students Studying at the Schools of Foreign Languages" is a valid and reliable scale that can be used to measure the attitudes of the the students studying in school of foreign languages toward learning foreign languages.

Keywords: *School of foreign languages, Attitudes toward learning Foreign languages, Students learning foreign languages, Attitude scale*

GİRİŞ

Yabancı dil öğrenimi günümüz dünyasının vazgeçilmez unsurlarından biri haline gelmiştir çünkü küreselleşen dünya ile birlikte ülkelerin sınırları ortadan kalkmış, kültürlerarası etkileşim artmış, uluslararası ilişkiler gelişmiş ve uluslararası ticaret artmıştır. Bunun bir neticesi olarak da farklı ülkelerin dillerini öğrenmek, bu dilleri etkin şekilde konuşmak ve kullanmak bireyler için çok önemli bir hale gelmiştir. Bir yada birden fazla yabancı dili bilen, etkin şekilde konuşan ve kullanan bireyler, küreselleşme ile ortaya çıkan değişikliklerden olumlu yönde etkilenmekte ve vatandaş oldukları ülkelere de olumlu katkılar sunmaktadırlar. Bu nedenlerden dolayı yabancı dil eğitimi ve öğrenimi ülkelerin eğitim sistemleri için çok önemli bir hale gelmiştir. Dünya’da olduğu gibi ülkemizde de İngilizcenin yanı sıra, ülkemizde tarihsel öneminden dolayı Fransızcanın, komşuluk ilişkileri nedeniyle Arapçanın ve ekonomik ilişkilerde önemli bir yeri olan Almancanın yabancı dil olarak öğretimi önemli hale gelmiştir.

Günümüz dünyasında bu derece önemli hale gelen yabancı dil eğitimi ve öğrenimi motivasyon ve yaş gibi çeşitli faktörlerden olumlu yada olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu faktörlerden bir tanesi de yabancı dile ve yabancı dil öğrenimine karşı olan tutumdur. Tutum, “bir nesne, kişi, kurum veya olaya karşı olumlu ya da olumsuz şekilde tepki gösterme eğilimi” (Ajzen, 1988, s. 4, aktaran Lasagabaster, 2013) olarak tanımlanabilir. Olumlu veya olumsuz olarak tepki gösterme eğilimi; bir bireyin, tepki gösterdiği kişi, olay, durum veya kurumla ilgili duygu ve düşüncelerini yansıtır ve bu yansıtmaya, bireyin tepki gösterilenden nasıl etkilendiğini ortaya koyar. Bununla bağlantılı olarak yabancı dil öğrenen bir bireyin öğrendiği yabancı dile ve yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumu, o bireyin yabancı dil öğrenme sürecini ve süreç sonunda edineceği kazanımları etkiler (Todor ve Degi, 2016). Yabancı dile ve yabancı dil öğrenmeye karşı tutumu olumsuz olan bir birey, yabancı dil öğrenmede düşük akademik başarı (İnal, Evin ve Saracaloğlu, 2000) ve okuduğunu anlamada sıkıntı yaşama (Riyanto, Setiyadi ve Kadaryanto, 2015) gibi zorluklar yaşayabilirken, olumlu tutuma

sahip birey bu süreçte öğrendiği yabancı dilde kendisini geliştirebilir ve bu süreci çok fazla sorun yaşamadan tamamlayabilir. Bunun temel nedeni, tutumun, motivasyonla birlikte, yabancı dil öğrenimini başlatan ve devam ettiren başlıca kaynak olmasıdır (Oroujlou ve Vahedi, 2011).

Bahsedilen nedenlerden dolayı, yabancı dil öğrenen öğrencilerin öğrendikleri yabancı dile karşı olan tutumlarını belirlemek, yabancı dil eğitimi ve öğrenimi açısından büyük bir önem taşımaktadır çünkü belirlenecek olan öğrenci tutumlarına göre yabancı dil eğitimi ve öğreniminde öğrenci tutumlarını olumsuz etkileyen hususlar belirlenerek bu hususların düzeltilmesi ve böylelikle olumsuz öğrenci tutumlarının olumluya çevrilerek yabancı dil eğitimi ve öğreniminin kalitesi ve verimi artırılabilir. Ülkemizdeki yabancı dil eğitiminde önemli bir yeri olan yabancı diller yüksek okullarında yabancı dil eğitimi gören öğrencilerin öğrendikleri yabancı dillere yönelik tutumlarını belirlemek bu nedenle önemlidir.

Yabancı dil eğitiminde yabancı dile ve yabancı dil öğrenimine karşı olan öğrenci tutumlarını belirlemek için tutum ölçekleri dünyada ve ülkemizde yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkemizdeki ilgili alan yazın incelendiğinde aşağıda Tablo 1’de verilen çeşitli yabancı dilleri öğrenmeye yönelik tutum ölçekleri bulunabilmektedir.

Tablo 1. Çeşitli Yabancı Diller Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçekleri

Ölçeğin Adı	Ölçeği Geliştiren	Ölçeğin Geliştirildiği Hedef Yabancı Dil
Almanca Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Balkaya (2017)	Almanca
Almanca Dersine Yönelik Duyuşsal Tutum Ölçeği	Hanbay (2007)	Almanca
Ortaöğretim Öğrencilerinin Almanca Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği	Türk (2020)	Almanca
Almanca Dersi Tutum Ölçeği	Erdem (2020)	Almanca
Arapça Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Özcan ve Yapıcı (2016)	Arapça
İlahiyat Fakültelerinde Okutulan Arapça Dersine Karşı Tutum Ölçeği	Uçar (2013)	Arapça
İkinci Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği	Çetin, Budak, Çetin ve Arslangilay (2019)	Herhangi bir ikinci yabancı dil
Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği	Adıyaman (2019)	Herhangi bir yabancı dil
İngilizceye İlişkin Tutum Ölçeği	Gürel (1986) (aktaran Kılıç, 2009)	İngilizce
İngilizceye Yönelik Tutum Ölçeği	Keskin (2003) (aktaran Yılmaz, 2010)	İngilizce
İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Aydoslu (2005)	İngilizce
İlköğretim İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Baş (2012)	İngilizce
İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Kazazoğlu (2013)	İngilizce
İngilizceye Yönelik Tutum Ölçeği	Hancı ve Yanar (2008)	İngilizce
İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Takkaç Tulgar (2018)	İngilizce
Ortaokul İngilizce Dersi Tutum Ölçeği	Aydoğmuş ve Kurnaz (2017)	İngilizce
İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Cihanoğlu (2008)	İngilizce
İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	Orakçı (2017)	İngilizce

Balkaya (2017), Kazazoğlu'nun (2013) geliştirmiş olduğu “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini” Almanca dersi için uyarlayarak 27 maddeden oluşan 5’li likert tipi “Almanca Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini” hazırlamıştır. Ölçek; Almanca dersine yönelik olumlu tutumlar, Almanca dersine yönelik olumsuz tutumlar ve Almanca

öğrenmeye yönelik olumsuz düşünceleri içeren üç alt boyuttan oluşmaktadır. Hanbay (2007) “Almanca Dersine Yönelik Duyuşsal Tutum Ölçeğini” geliştirmiştir. Ölçek; 24 maddeye sahiptir, 5’li likert tipidir ve dört alt boyuttan (istek ve beklenti, sevmeye, ilgi ve merak ile kaygı) oluşmaktadır. Ayrıca Türk (2020); 41 maddeden oluşan, 5’li likert tipi ve altı alt boyuta sahip (ilgi, ilgisizlik, güven yoksunluğu, güven, sebat ve korku) “Ortaöğretim Öğrencilerinin Almanca Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğini” geliştirmiştir. Benzer şekilde, 38 maddeli, 5’li likert tipi ve dört alt boyuta (sevmeye, özgüven, ihtiyaç ve azim) sahip “Almanca Dersi Tutum Ölçeği” Erdem (2020) tarafından geliştirilmiştir. Almanca tutum ölçeklerinin yanı sıra, Özcan ve Yapıcı (2016), Aydoslu’nun (2005) yılında geliştirmiş olduğu “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini” Arapça dersi için uyarlamışlar ve 29 maddeli, 5’li likert tipi ve üç alt boyutlu (bilişsel, duyuşsal ve davranışsal) “Arapça Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini” hazırlamışlardır. Bir diğer Arapçaya karşı tutum ölçeği olan “İlahiyat Fakültelerinde Okutulan Arapça Dersine Karşı Tutum Ölçeği,” Uçar (2013) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek; 53 maddeli, 5’li likert tipi ve yedi alt boyutludur (özyeterlik, motivasyon, ilgi, mesleki alana yönelik gereklilik, beklenti, kaygı ile gereklilik ve önem).

Almanca ve Arapça tutum ölçeklerinin yanı sıra, İngilizceye yönelik tutum ölçekleri de geliştirilmiştir. Gürel (1986; aktaran Kılıç, 2009), 44 maddeli ve 5’li likert tipi “İngilizceye İlişkin Tutum Ölçeğini” geliştirmiştir. Keskin (2003; aktaran Yılmaz, 2010), “İngilizceye Yönelik Tutum Ölçeğini” hazırlamıştır ve ölçek; 37 maddeli, 5’li likert tipi ve üç alt boyutludur (duyuşsal, zaman ve çevre ile önem ve gereklilik). “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği;” 30 maddeli, üç alt boyutlu (davranışsal, duyuşsal ve bilişsel) ve 5’li likert tipidir ve Aydoslu (2005) tarafından geliştirilmiştir. Bir diğer İngilizce tutum ölçeği olan “İlköğretim İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği,” Baş (2012) tarafından oluşturulmuştur, 27 maddelidir ve 5’li likert tipidir. Benzer şekilde, “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği,” Kazazoğlu (2013) tarafından geliştirilmiştir, 27 maddelidir, 5’li likert tipidir ve üç alt boyutludur (İngilizce dersine yönelik olumlu tutum, İngilizce dersine yönelik olumsuz tutum ve İngilizce öğrenmeye yönelik olumsuz düşünceler). Hancı ve Yanar (2008) tarafından hazırlanan

“İngilizceye Yönelik Tutum Ölçeği;” 30 maddeli, 5’li likert tipi ve üç alt boyutludur. Ayrıca, Takkaç Tulgar (2018) lise öğrencileri için 26 maddeden oluşan, 5’li likert tipi ve dört alt boyutlu (önem, katkı, bilgi ve eğlence) “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini” oluşturmuştur. Bir diğer İngilizceye yönelik tutum ölçeği olan “Ortaokul İngilizce Dersi Tutum Ölçeği;” Aydoğmuş ve Kurnaz (2017) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek; 14 maddeye sahiptir, 3’lü likert tipidir ve tek boyutludur. Benzer şekilde, Cihanoğlu (2008); 20 maddeli, 5’li likert tipi ve tek boyutlu olan “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini” oluşturmuştur. Bir diğer İngilizceye yönelik tutum ölçeği olan “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği;” Orakçı (2017) tarafından oluşturulmuştur. Ölçek; 5’li likert tipi, iki alt boyuta (duyuşsal ve davranışsal) sahip ve 16 maddelidir.

Belirli yabancı dillere yönelik hazırlanan tutum ölçeklerinin yanı sıra, Çetin vd. (2019) tarafından öğrencilerin ikinci yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlayan “İkinci Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği” geliştirilmiştir. Ölçek; 43 maddeli ve üç alt boyutludur (İkinci bir yabancı dil öğrenmeye yönelik olumlu inanç, ikinci bir yabancı dil öğrenmeye yönelik direnç ve ikinci bir dil öğrenmeyi önemseme). Benzer bir ölçek olan ve yabancı dil öğretmen adaylarına uygulanan “Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği;” Adıyaman (2019) tarafından geliştirilmiştir. 5’li likert tipi ölçek, 16 maddeden ve üç alt boyuttan (ilgi, yararlılık ve kaçınma) oluşmaktadır.

Yukarıdaki alan yazının da gösterdiği üzere en çok tutum ölçeği, İngilizceye yönelik tutumları belirlemek için geliştirilmiştir ve İngilizceyi Almanca takip etmektedir. Alan yazın taramasında bulunan ölçekler arasında hedef kitlesi yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrenciler olan ve bu belirli grubun İngilizce, Almanca, Fransızca ve Arapça gibi yabancı dilleri öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlayan bir ölçek bulunamamıştır. Bu nedenden dolayı, bu araştırmanın amacı, yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek için “Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği” geliştirmektir.

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Tarama çalışma deseni; araştırılmak istenilen durum, kişi ve nesne gibi bir konuyu, konuyla ilgili mevcut koşulları göz önünde bulundurarak olduğu gibi betimlemek için kullanılmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012). Bununla bağlantılı olarak bu çalışma, bir tarama çalışması olarak tasarlanmıştır çünkü çalışma, yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını mevcut koşullar içerisinde olduğu gibi betimlemek için bir ölçek geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Çalışma Grubu

Çalışmanın evreni, Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda 2020-2021 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde eğitim alan öğrencilerdir. Bu evren içerisinde uygun/elverişli örnekleme yoluyla seçilen 350 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Katılımcılarla ilgili demografik bilgiler, Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcılarla İlgili Demografik Bilgiler

Cinsiyet	f	%
Erkek	105	30
Kadın	245	70
Hazırlık Programı		
Genel İngilizce	184	52.6
İngilizce öğretmenliği	46	13.1
Fransızca öğretmenliği	48	13.7
Almanca öğretmenliği	56	16
Arapça öğretmenliği	16	4.6

Tablo 2’de de görüldüğü üzere katılımcıların 105’i erkek ve 245’i kadındır. Katılımcıların 184’ü genel İngilizce hazırlık programı öğrencisi, 46’sı İngilizce öğretmenliği hazırlık programı öğrencisi, 48’i Fransızca öğretmenliği hazırlık programı, 56’sı Almanca öğretmenliği hazırlık programı ve 16’sı da Arapça öğretmenliği hazırlık programı öğrencisidir. Katılımcı sayısı, ölçek geliştirme çalışmalarında faktör analizi

yapabilmek için iyi olarak kabul edilen 300 kişi kriteri (Tabachnick ve Fidell, 2012) göz önüne alınarak belirlenmiştir.

Ölçme Aracının Geliştirilmesi

Türkiye’de yabancı dil ve yabancı dil öğrenmeye yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışmaları ile ilgili olarak bir alan yazın taraması yapılmıştır. İlgili alan yazın taraması sonucunda ulaşılan ölçeklerin maddelerinden faydalanılarak “Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği” için 56 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan madde havuzunda 20 olumsuz ve 36 olumlu maddeden oluşmuştur. Hazırlanan bu madde havuzu için madde skalaları 5’li likert tipi olarak tasarlanmıştır ve “(1) Tamamen katılıyorum,” “(2) Katılıyorum,” “(3) Kısmen katılıyorum,” “(4) Katılmıyorum” ve “(5) Tamamen katılmıyorum” olarak düzenlenmiştir. Madde havuzu hazırlandıktan sonra ilgili maddeler ile alakalı olarak uzman görüşüne başvurulmuştur. Verilen geri dönüşlere göre madde havuzundaki maddelerde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Böylelikle taslak ölçek son halini almıştır.

Verilerin Analizi

350 katılımcıdan elde edilen veriler kullanılarak “Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğiyle” ilgili olarak geçerlik ve güvenilirliğine ilişkin analizler yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için Açıklayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Elde edilen verilerin Açıklayıcı Faktör Analizi için uygun olup olmadığını belirlemek için Kaiser-Meyer-Olkin katsayısı hesaplanmış ve Barlett Sphericity testi uygulanmıştır. Bunun yanı sıra, ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için iç tutarlılık analizleri yapılmıştır. Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı, madde test toplam korelasyon katsayıları, üst-alt %27’lik grup ortalamaları için bağımsız gruplar için t-testi ve Spearman-Brown iç tutarlılık katsayısı ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek için kullanılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek için ayrıca ölçek alt boyutlarının birbirleriyle ve ölçeğin bütünüyle olan ilişkileri korelasyon analizi ile hesaplanmıştır. 24 madde binişiklik özelliği gösterdiği için

ölçekten çıkartılmış ve ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları 34 madde ile yapılmıştır.

Etik Kurallara Uygunluk

Bu çalışmanın katılımcı belirleme, veri toplama aşaması, veri analizi ve kaynakça hazırlanması gibi her aşamasında bilimsel etik kurallarına uyulmuştur. Çalışmanın gerçekleştirilmesi için etik kurul izni alınması gerekmektedir. Bu nedenle bu çalışma, Gazi Üniversitesi Etik Komisyonunun 23.03.2021 tarih 5 sayılı toplantısında kabul edilen ve 12.04.2021 tarihinde E-77082166-604.01.02-69442 numarasıyla tebliğ edilen onay yazısıyla yürütülmüştür. Etik Kurul Onayı, ek 1’de sunulmuştur.

BULGULAR

Ölçeğinin geliştirilmesiyle ilgili analizler sırasıyla geçerlik ve güvenilirlik analiz sonuçları olmak üzere iki alt başlıkta sunulmuştur.

Geçerlik Çalışmaları

“Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği” için toplanan verilere Açımlayıcı Faktör Analizi uygulanıp uygulanmayacağını kontrol etmek için Kaiser-Meyer-Olkin değeri hesaplanmış ve Barlett Sphericity testi yapılmıştır. Field’a (2013) göre, bir veri setinin Açımlayıcı Faktör Analizine uygun olması için Kaiser-Meyer-Olkin değerinin en az .60 olması ve Barlett Sphericity Test sonucunun da istatistiksel olarak anlamlı çıkması gerekmektedir. 34 maddelik taslak ölçeğin, Kaiser-Meyer-Olkin değeri .912 olarak hesaplanmış ve Barlett Sphericity değeri de istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır ($\chi^2=6608,436$; $p<.001$). Bu sonuçlar, Field’in (2013) belirttiği kriterleri karşıladığından “Yabancı Diller Yüksek Okulunda Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği” için elde edilen verilere Açımlayıcı Faktör Analizi uygulanmıştır. Field’a (2013) göre, faktör analizi yapılırken faktör yük değeri 0.45 ve üzerinde olması iyi olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle faktör yük değerlerinin belirlenmesinde bu değer esas alınmıştır ve faktör yük değeri .45’ten küçük olan

maddeler Açıklayıcı Faktör Analizine dahil edilmemiştir. Ayrıca madde toplam korelasyonları da hesaplanmıştır ve eşik değer korelasyonu olarak kabul edilen 0.30'dan (Büyüköztürk, 2013) madde toplam korelasyona sahip olan maddeler de analize dahil edilmemiştir.

Faktörlerin belirlenmesi için Varimax dik döndürme yöntemi kullanılmış ve faktörlerin belirlenmesinde öz değer 1'den büyük olması temel alınmıştır. Bu nedenle öz değeri 1'den büyük olan 5 faktör dikkate alınmıştır. 1. faktör toplam varyansın %11.067'sini, 2. faktör %9.825'ini, 3. faktör %6.926'sını, 4. faktör %5.094'ünü ve 5. faktör de %4.704'ünü açıklamaktadır. "Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği," toplam varyansın %59.099'unu açıklamaktadır ki bu oran, Büyüköztürk'e (2013) göre sosyal bilimlerde yeterli bir oran olarak kabul edilmektedir. Tablo 3, ölçekle ilgili olarak yapılan Açıklayıcı Faktör Analizinin sonuçlarını göstermektedir.

Tablo 3. Ölçeğe İlişkin Açımlayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	F**1	F2	F3	F4	F5
M*6. Benim için yabancı dil öğrenmek eğlencelidir.	,722				
M39. Yabancı dil öğrenmek benim için çok kolaydır.	,699				
M5. Yabancı dil sınavları beni kaygılandırmaz.	,692				
M2. Yabancı dildeki kelimeler ilgimi çeker.	,667				
M38. Yabancı dil öğrenmek benim için çok karmaşıktır.	,665				
M56. Yabancı dil öğrenmeye çalışmak bana zevkli gelir.	,659				
M1. Yabancı dil öğrenmek hoşuma gider.	,618				
M22. Yabancı dilde yazılmış kaynakları okumaktan hoşlanırım.	,544				
M52. Yabancı dil öğrenmek çok zahmetlidir.	,519				
M25. Yabancı dil öğrenimi üzerine her aktivite ilgimi çeker.	,451				
M31. Ana dilim varken yabancı dil öğrenmeyi gereksiz buluyorum.		,764			
M16. Yabancı dil öğrenmektense boşa zaman geçirmeyi tercih ederim.		,698			
M15. Yabancı dil öğrenmek için harcanan emek boşunadır.		,698			
M54. Yabancı dil öğrenmenin bana bir şey katacağını düşünmüyorum.		,694			
M24. Herhangi bir yabancı dil öğrenmekle ilgilenmem.		,665			
M13. Yabancı dil derslerinden nefret ederim.		,612			
M53. Çevremde yabancı dil konuşulmasından rahatsız olurum.		,606			
M8. Zorunlu olmadıkça yabancı dil öğrenmek aklımın ucundan bile geçmez.		,517			
M35. İnternette yabancı dil kullanarak arkadaş ağımlı genişletmeyi severim.			,821		
M36. Sosyal medya hesaplarında yabancı dilde iletişim kurmak bana güven verir.			,807		
M32. İnternette yabancı dilde sohbet etmekten keyif alırım.			,734		
M33. Sosyal medya hesaplarında yabancı dildeki paylaşımlar ilgimi çeker.			,727		
M37. Yabancı dildeki sosyal medya hesaplarını takip etmek kendimi ayrıcalıklı hissetmeme sağlıyor.			,724		
M34. Sosyal medya hesaplarında yabancı dilde paylaşım yapmak beni mutlu eder.			,714		
M18. Yabancı dil öğrenmek günümüz dünyasında büyük kolaylık sağlar.				,726	
M49. Yabancı dil bilmenin meslek hayatımda fayda sağlayacağını düşünürüm.				,720	
M4. Yabancı dil öğrenmek geleceğe yönelik güvenimi artırır.				,680	
M7. En az bir yabancı dilde kendimi ifade etmek isterim.				,624	
M28. Yabancı dil öğrenmek beni mutlu eder.				,523	
M45. Yabancı dil ders kitaplarındaki konular ilgimi					,813

çekmez.			
M41. Yabancı dil derslerindeki konular ilgimi çeker.			,718
M11. Yabancı dil haftalık ders saatlerinin azaltılmasını isterim.			,577
M42. Yabancı dil derslerine aktif olarak katılıyorum.			,534
M51. Zorunlu yabancı dil derslerini saçma bulurum.			,518
Faktörler	Faktör Değeri	Öz	Açıklanan Varyans
F1	11,067	32,55	
F2	3,341	9,825	
F3	2,355	6,926	
F4	1,732	5,094	
F5	1,599	4,704	

* M maddeyi ve F de faktörü ifade etmektedir.

Güvenirlilik Çalışmaları

“Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğinin” güvenirlik çalışması için ölçeğin iç tutarlılık analizi yapılmıştır. Ölçeğin ve ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Bu hesaplama göre ölçeğin genelinin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.934’tür, 1. faktörün 0.883’tür, 2. faktörün 0.867’dir, 3. faktörün 0.889’dur, 4. faktörün 0.804’tür ve 5. faktörün 0.749’dur. Ayrıca ölçeğin iki eşit yarısı için Spearman-Brown iç tutarlılık katsayısı 0.873 olarak hesaplanmıştır. Bu tutarlılık katsayı değerleri, 0.70 ve 0.70’ten büyük olduğu için (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012), “Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğinin” güvenilir bir ölçektir. Bu nedenden dolayı ölçekteki tüm maddelerin aynı özelliği ölçtüğü kabul edilebilir.

İç tutarlılık analizinin bir parçası olarak “Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğinde” her bir maddenin madde toplam test korelasyonları hesaplanmıştır. Bu hesaplama göre 0.410 – 0.779 arasında değişmektedir. Daha sonra da üst %27 ve alt %27 gruplarının ortalama puanları arasında anlamlılık mevcut olup olmadığını bulmak amacıyla bağımsız gruplar t-testi uygulanmıştır. Büyüköztürk’e (2013) göre, t testi değerlerinin anlamlı çıkması ölçekte bulunan her bir maddenin istenilen ayırt edicilik düzeyine sahip olduğunu göstermektedir. Üst %27 ve alt %27 gruplarının ortalama puanları arasında anlamlılık

mevcut olup olmadığını bulmak amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları 0.01 düzeyinde ölçekteki tüm maddeler için anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, “Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğinde” her bir maddenin ayırt ediciliğinin istenilen düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir. Tablo 4’te ölçekle ilgili olarak yapılan güvenilirlik analizi sonuçları mevcuttur.

Tablo 4. Ölçeğe İlişkin Güvenirlik Analizi Sonuçları

Faktör – Madde No	Madde Toplam Korelasyonu	Üst%27 – Alt%27 t	Cronbach Alfa İç Tutarlılık Katsayısı
Faktör 1			,883
Madde 6	,747	14,888**	
Madde 39	,684	10,874**	
Madde 5	,493	6,903**	
Madde 2	,669	13,345**	
Madde 38	,658	11,975**	
Madde 56	,757	17,161**	
Madde 1	,631	12,306**	
Madde 22	,637	14,217**	
Madde 52	,450	7,735**	
Madde 25	,564	13,015**	
Faktör 2			,867
Madde 31	,699	9,444**	
Madde 16	,663	9,364**	
Madde 15	,670	9,963**	
Madde 54	,563	7,328**	
Madde 24	,693	12,073**	
Madde 13	,674	13,841**	
Madde 53	,524	10,096**	
Madde 8	,528	9,011**	
Faktör 3			,889
Madde 35	,779	14,984**	
Madde 36	,766	13,995**	
Madde 32	,749	17,353**	
Madde 33	,686	12,845**	
Madde 37	,617	10,559**	
Madde 34	,663	11,416**	
Faktör 4			,804
Madde 18	,643	8,458**	
Madde 49	,658	7,419**	
Madde 4	,568	7,677**	
Madde 7	,584	10,448**	
Madde 28	,529	13,350**	
Faktör 5			,749
Madde 45	,629	9,375**	
Madde 41	,638	15,407**	
Madde 11	,467	7,773**	
Madde 42	,410	8,900**	
Madde 51	,453	7,990**	

**p<.01

Bu analizlerin yanı sıra, bir diğer iç tutarlılık göstergesi olan ölçeğin alt boyutları ile genelinin birbirleriyle olan korelasyon katsayıları da hesaplanmıştır. Tablo 5 bu korelasyon analizlerinin sonuçlarını göstermektedir.

Tablo 5. Ölçeğin Alt Boyutları ve Ölçeğin Geneli Arasındaki Korelasyon Analizi Sonuçları

	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4	Faktör 5	Ölçek Toplam
Faktör 1	1	,480**	,549**	,473**	,503**	,863**
Faktör 2	,480**	1	,328**	,511**	,513**	,723**
Faktör 3	,549**	,328**	1	,450**	,316**	,744**
Faktör 4	,473**	,511**	,450**	1	,385**	,680**
Faktör 5	,503**	,513**	,316**	,385**	1	,695**
Ölçek Toplam	,863**	,723**	,744**	,680**	,695**	1

**p<.01

Tablo 5'e göre ölçeğin alt boyutları ve ölçeğin genelinin birbirleriyle olan korelasyon değerleri 0.328 ile 0.863 arasında değiştiği görülmektedir. Bu korelasyonlar 0.01 düzeyinde anlamlıdır. Sonuç olarak ölçeğin geneli ve alt boyutları arasındaki ilişkilerin orta ve yüksek düzeyde ve pozitif yönde olduğu görülmektedir.

Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları sonucunda 34 maddeden oluşan "Yabancı Diller Yüksek Okullarında Eğitim Gören Öğrenciler İçin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği" geliştirilmiştir. Ölçek; sırasıyla yabancı dil öğrenmeye yönelik duygular, yabancı dil öğrenmeye yönelik olumsuz düşünceler, yabancı dili sosyal medya için kullanma, yabancı dil öğrenmeye verilen önem ve yabancı dil derslerine yönelik düşünceler olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek, 5'li likert tipidir ve madde skalaları "(1) Tamamen katılıyorum," "(2) Katılıyorum," "(3) Kısmen katılıyorum," "(4) Katılmıyorum" ve "(5) Tamamen katılmıyorum" şeklindedir. Ölçekte en düşük puan 34 ve en yüksek puan 170'tir. Düşük puan olumlu tutumu gösterirken yüksek puan olumsuz tutumu göstermektedir. Ölçekteki 13 madde (8., 11., 13., 15., 16., 24., 31., 38., 45., 51., 52., 53. ve 54. maddeler) olumsuz iken diğer maddeler olumludur. Olumsuz maddeler tersten puanlanmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Tutum, yabancı dil eğitimi ve öğretiminde önemli bir yer tutmaktadır (İnal vd., 2000; Riyanto vd., 2015; Todor ve Degi, 2016) çünkü yabancı dil öğrenen bir bireyin öğrendiği dile ve dil öğrenmeye karşı olan tutumu, o bireyin dil öğrenme sürecini derinden etkilemektedir (Todor ve Degi, 2016). Bu etki neticesinde yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumu olumsuz olan birey, yabancı dil öğrenme sürecinde düşük akademik başarı (İnal vd., 2000) gibi bazı sorunlarla karşılaşabilir. Bu nedenden dolayı, yabancı dil öğrenen bireyin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarının belirlenmesi önemlidir.

İlgili alan yazın tarandığında ülkemizdeki yabancı dil eğitiminin önemli bir parçası olan yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlayan belirli bir ölçek bulunamamıştır. Bunun netice olarak da bu çalışmada yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını ölçmeyi hedefleyen bir ölçek geliştirmektedir.

Ölçek geliştirme çalışmasının ilk aşamasında alan yazındaki ölçeklerden faydalanarak 56 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve uzman görüşü alınarak gerekli değişiklikler yapılmıştır. Daha sonra taslak ölçek Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda eğitim gören 350 öğrenciye uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda binişiklik özelliği gösterdiği için 22 madde ölçekten çıkartılmış ve geriye kalan 34 maddeye ölçeğin güvenilirlik ve geçerlik analizleri yapılmıştır. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda geliştirilen ölçeğin, öz değerleri 1'den büyük beş alt boyuttan oluştuğu ve ölçeğin toplam varyansın %59.099'unu açıkladığı belirlenmiştir. Ayrıca Açıklayıcı Faktör Analizine dahil edilen maddelerin madde yük değerleri 0.451 – 0.821 arasındadır. Güvenirlik açısından ölçeğin ve ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayı hesaplanmıştır. Bu hesaplama göre ölçeğin genelinin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.934'tür ve alt boyutların Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları 0.749 – 0.889 arasındadır.

Bu çalışmanın neticesi olarak yabancı diller yüksek okullarında eğitim gören öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik tutumlarını ölçmede kullanılacak gerekli psikometrik özelliklere sahip bir ölçek geliştirilmiştir. 5'li likert tipi ölçek; 13'ü olumsuz 21'i olumlu toplam 34 maddeden ve beş alt boyuttan oluşmaktadır.

KAYNAKLAR

- Adıyaman, A. (2019). Yabancı dil öğrenmeye yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(39), 234-248.
- Aydoğmuş, M. ve Kurnaz, A. (2017). Ortaokul İngilizce dersi tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği. *Eğitim, Bilim ve Teknoloji Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 14- 24.
- Aydoslu, U. (2005). *Öğretmen adaylarının İngilizce dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi (B.E.F. örneği)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Balkaya, Ş. (2017). *Einstellungen, vorurteile und stereotype von türkischen gymnasiasten gegenüber Deutschen und deutscher sprache* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Baş, G. (2012). İlköğretim İngilizce dersine yönelik tutum ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(2), 411-424.
- Büyüköztürk, Ş. (2013). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. A., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cihanoğlu, M. O. (2008). *Alternatif değerlendirme yaklaşımlarından öz ve akran değerlendirmenin işbirlikli öğrenme ortamlarında akademik başarı, tutum ve kalıcılığa etkileri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Çetin, Ş., Budak, Y., Çetin, F. ve Arslangilay, A. S. (2019). Validity and reliability study of the attitude scale towards second foreign language learning. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 15(3), 972-988.
- Erdem, Ş. (2020). *Lise öğrencilerinin Almanca dersine ilişkin tutum ve görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. London: Sage.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. ve Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw Hill.
- Hanbay, O. (2007). *Etkin öğrenme modelinin ikinci yabancı dil olarak Almancanın bilişsel, edimsel ve duyuşsal öğrenilmesine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Hancı Yanar, B. (2008). *Yabancı dil hazırlık eğitimi alan ve almayan Anadolu lisesi öğrencilerinin yabancı dil özyeterlik algılarının ve İngilizce dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.

- İnal, S., Evin, İ. ve Saracaloğlu, A. S. (2000). The relation between students' attitudes toward foreign language and foreign language achievement. *Dil Dergisi*, 130, 38-53.
- Kazazoğlu, S. (2013). Türkçe ve İngilizce derslerine yönelik tutumun akademik başarıya etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 294-307.
- Kılıç, E. (2009). *Öğretmen ve yöneticilerin İngilizceye yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Lasagabaster, D. (2013). Attitudes and motivation in bilingual education. C. A. Chapelle (Yay. haz.). *The encyclopedia of applied linguistics* içinde (s. 276-281). Blackwell Publishing Ltd.
- Orakçı, Ş. (2017). *Öğrenen özerkliğine dayanan öğretim etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin İngilizce başarılarına, tutumlarına, öğrenen özerkliklerine ve kalıcı öğrenmelerine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Oroujlou, N. ve Vahedi, M. (2011). Motivation, attitude, and language learning. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 29, 994-1000.
- Özcan, Y. ve Yapıcı, A. (2016). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin Arapça dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi (Ç.Ü. ilahiyat fakültesi örneği). *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 16(2), 113-142.
- Riyanto, S., Setiyadi, A. B. ve Kadaryanto, B. (2015). The role of attitude to language learning in reading comprehension. *U-JET: Unila Journal of English Teaching*, 4(3), 1-15.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2012). *Using multivariate statistics*. Pearson.
- Takkaç Tulgar, A. (2018). Development of a scale measuring attitudes towards English lesson: A study of reliability and validity. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 233-244.
- Todor, E.-M. ve Degi, Z. (2016). Language attitudes, language learning experiences and individual strategies – what does school offer and what does it lack? *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica*, 8(2), 123-137.
- Türk, K. (2020). *Ortaöğretim öğrencilerinin ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenmeye yönelik tutumlarının belirlenmesi (Afyonkarahisar örnekleme)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Uçar, R. (2013). İlahiyat fakültelerinde okutulan Arapça derslerine karşı tutum ölçeği geliştirme çalışması. *İ.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(2), 127-144.
- Yılmaz, A. (2010). *İlköğretim okulu öğrencilerinin İngilizceye yönelik tutumlarının seviye belirleme sınavı ve bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

ORCID

Celal Turgut KOÇ <https://orcid.org/0000-0002-6881-732X>

Ahmet Erdost YASTIBAŞ <https://orcid.org/0000-0002-1886-7951>

SUMMARY

Introduction

Foreign language teaching and learning have become an important aspect of the education systems of the countries in the world because globalization has removed the borders, increased intercultural communication, improved international relations, and increased international trade. Therefore, knowing and using foreign languages effectively have become significant for individuals to benefit from the changes that globalization has led to and to become beneficial to their countries. Foreign language education is affected by several factors such as motivation and age. One of these factors is the attitudes toward foreign languages and foreign language learning because the attitudes toward foreign languages and foreign language learning influence the way people learn foreign languages and their learning outcomes (Todor & Degi, 2016). Therefore, an individual with negative attitudes toward foreign language and foreign language learning may have problems including low academic achievement (İnal, Evin, & Saracaloğlu, 2000) and difficulty in understanding what is read in a foreign language (Riyanto, Setiyadi, & Kadaryanto, 2015) because attitude, together with motivation, is the main source that facilitates and sustains foreign language learning (Oroujlou & Vahedi, 2011).

Literature review

Due to these reasons, it is important to know the attitudes of people who learn languages toward foreign language and foreign language learning. When the related literature in Turkey was reviewed, it was found out that there are 18 foreign language attitude scales. Four of the scales are related to German (Balkaya, 2017; Erdem, 2020; Hanbay, 2007; Türk, 2020), two of them are related to Arabic (Özcan & Yapıcı, 2016; Uçar, 2013), one of them is related to second language learning (Çetin, Budak, Çetin, & Arslangilay, 2019), and one of them is related to foreign language learning (Adıyaman, 2019). The rest of the scales are related to English (Aydoğmuş & Kurnaz, 2017; Aydoslu, 2005; Baş, 2012; Cihanoğlu, 2008; Gürel, 1986 as cited in Kılıç, 2009; Hancı & Yanar, 2008; Kazazoğlu, 2013; Keskin, 2003 as cited in Yılmaz, 2010; Orakçı, 2017; Takkaç Tulgar, 2018). According to the literature review, none of the scales have been developed specifically for the students who study at the schools of foreign languages to measure their attitudes toward foreign language learning. Therefore, the present study aimed to develop “the Attitude Scale for the Students Studying at the Schools of Foreign Languages toward Foreign Language Learning” to measure the attitudes of the students who study at the schools of foreign languages toward foreign language learning.

Methodology

Descriptive survey method was utilized to design the present study. 350 students (105 male and 245 female) who studied at the School of Foreign Languages of Gazi University in the spring term of 2020-2021 education year participated in the study. To develop the scale, first an item pool with 56 items were created by using the items of the scales found in the literature review. Second, expert opinion was taken, and the draft scale was revised according to the feedback received. Finally, a 56-item 5-point Likert type (1 – totally agree, 2 – agree, 3 – partially agree, 4

– disagree, and 5 – totally disagree) draft scale was developed. The collected data were analyzed through Exploratory Factor Analysis for the validity of the developed scale and via Cronbach's Alpha coefficients, total item correlation, Spearman-Brown coefficient, and independent samples *t*-test for 27% upper and lower groups for the reliability of the scale.

Findings

The value of Kaiser-Meyer-Olkin and Barlett Sphericity test were measured to determine whether the collected data could be analyzed with Exploratory Factor Analysis. The value of Kaiser-Meyer-Olkin was 0.912, and the result of Barlett Sphericity test was statistically significant, so Exploratory Factor Analysis was utilized. The items whose factors loads were lower than 0.45 and whole total item correlation was lower than 0.30 were excluded from the Exploratory Factor Analysis. 34 items were included in the analysis. The results of the Exploratory Factor Analysis showed that the scale is composed of five sub-scales whose eigenvalues are above 1, and the scale explains 59.099% of the total variance. The Cronbach's Alpha coefficients of the whole scale, the first sub-scale, the second sub-scale, the third sub-scale, the fourth sub-scale and the fifth sub-scale were 0.934, 0.883, 0.867, 0.889, 0.804, and 0.749 in order. The Spearman-Brown coefficient of the scale was 0.873. The total item correlations of the items in the scale ranged from 0.410 – 0.779. In addition, the independent samples *t*-test results of 27% upper and lower groups were statistically significant. The correlations between the whole scale and its sub-scales ranged from 0.328 and 0.863, and they were statistically significant at 0.01. The correlations showed that there were positive medium and high relations between the whole scale and its sub-scales.

Discussion and Conclusion

According to the results of the validity and reliability analyses, the developed scale “the Attitude Scale for the Students Studying at the Schools of Foreign Languages toward Foreign Language Learning” is a valid and reliable tool to measure the attitudes of the students who study at the schools of foreign languages toward foreign language learning. It is composed of 34 items. 13 items (items 8, 11, 13, 15, 16, 24, 31, 38, 45, 51, 52, 53 and 54) are negative items and are reverse scored. Also, it is composed of five sub-scales which are emotions related to learning foreign languages, negative opinions about learning foreign languages, using foreign languages in foreign media, significance given to learning foreign languages, and opinions related to foreign language lessons in order. It is a 5-point Likert type scale. The lowest score is 34, and the highest score is 170.

EK 1. Etik Kurul Onay Sayfası
Evrak Tarih ve Sayısı: 12.04.2021-E.69442

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Etik Komisyonu

Sayı : E-77082166-604.01.02-69442
Konu : Değerlendirme ve Onay

12.04.2021

Sayın Doç. Dr. Celal Turgut KOÇ
Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi

Araştırmacı grubu Celal Turgut KOÇ'tan oluşan "**Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutumları**" başlıklı araştırma öneriniz Komisyonumuzun **23.03.2021** tarih ve **05** sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

Çalışmanızın, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2021 - 388

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Komisyon Başkanı

Ek:1 Liste

Belge Doğrulama Kodu :BSMZ4ZIMYN

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://belgedogrulama.gazi.edu.tr/belgedogrulama.aspx>

Emniyet Mahallesi Bandırma Caddesi No :6/1 06560 Yenimahalle/ANKARA
Tel:0 (312) 202 20 57 - 0 (312) 2... Faks:0 (312) 202 38 76
İnternet Adresi :<http://etikkomisyon.gazi.edu.tr/>
Kep Adresi: gaziuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için :Esengül BOŞNAK
Genel Evrak Sorumlusu
Telefon No:03122022666

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.